

РЕШЕНИЕ

№ 1410

гр. София, 06.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 47 състав, в публично заседание на 07.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Катя Аспарухова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **9195** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ вр. чл. 87 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.

Образувано е по жалба Н. А. Н. гражданка на И., ЛНЧ: [ЕГН], непълнолетна, действаща лично и със съгласието на законния си представител своята майка- С. А. Б., срещу РЕШЕНИЕ №13570 от 08.09.2022г. на Зам. председателя на Държавната агенция за бежанците /ДАБ/ по чл. 75, ал. 1, т.2 вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4 от ЗУБ вр. с чл. 9 от ЗУБ, с което е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващата.

В жалбата са изложени твърдения, че обжалваното решение е незаконосъобразно и неправилно, защото е допуснато съществено процесуално нарушение, както и неправилно е приложен материални закон. Твърди се, че майката на оспорващата и децата ѝ - ще бъдат убити, ако се завърнат в страната си по произход. Изтъква се, че няма възможност за връщане в страната на произход, защото там нямат дом и има опасност от сериозни посегателства за техния живот, ако бъдат върнати. Прави се оплакване, че не е направена преценка на най-добрия интерес на непълнолетното дете по правилата на Закона за закрила на детето, като се навежда и нарушение на чл.ба ЗУБ. На следващо място- се оспорва преценката относно правното положение и защита на интересите на законните интереси на законните представители на малолетните деца. Изразява се несъгласие с извода, че причините за напускане на И. са от битов и личен характер, тъй като опасенията за преследване по чл.8 ЗУБ

произтичат от факта, че настоящия съпруг на майката на жалбоподателката е бивш военен от американските сили. Също правителството на шиите поставя в рисково положение сунитите, предвид конфликта между тях. Изтъква се, че кварталът, в който живеело семейството до напускането на страната им, станал военна база вследствие на което домът ми е разрушен и не е приспособим за живеене. В жалбата се изразява несъгласие с констатацията, че няма риск от изтезание и нечовешко и унижително отношение. Твърди се, че такъв риск е налице поради твърденията в бежанската история и ситуацията в страната по произход. Сочи се, че ако лицето бъде върнато ще се наруши и чл.4 от ЗУБ, тъй като има опасност да бъде изложено на нечовешко отношение. В съдебно заседание се допълва, че не са взети предвид опасностите за Н. Н., тъй като нейната майка и съпругът на майка ѝ са родени и израсли в отделни племена в И., а по законите на техните шейхове- брак между лица от тези племена се наказва със смърт. С оглед изложеното- се моли да се уважи жалбата, като административният акт бъде отменен, а преписката върната на административния орган с указания да бъде взет предвид най- висшият интерес на детето.

В съдебно заседание жалбоподателката лично и чрез адв. Ф. поддържа жалбата си- като моли да се уважи. С оглед процедурите за предоставяне на статут на майка ѝ С. Б. и нейният съпруг М. С., по чиито жалби срещу отказ за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут са постановени решения от АССГ за връщане на преписките за ново разглеждане от административния орган, се изразява отново желание да остане в РБ, където да учи и работи, поради което моли решението да се отмени, а преписката да се върне за ново разглеждане.

Ответната страна – зам. председателят на Държавна агенция за бежанците при МС, чрез юрк. Х. оспорва жалбата и моли да се отхвърли като неоснователна. По същество намира констатациите за липса на основанията за предоставяне на хуманитарен и бежански статут за правилни.

СГП не изпраща представител, който да изрази становище по същество на жалбата.

В проведеното съдебно заседание се явява представител на Агенцията за социално подпомагане, социалният работник в отдел „Закрила на детето“ В. Б., която поддържа изготвения доклад.

Административен съд София град, I отделение, 47 състав, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С молба вх.№ УП17122 от 02.09.2021г. /л.164 от делото/ Н. А. Н., на 16 години и 2месеца от женски пол, [дата на раждане] , в Н., И., гражданка на И., арабка по народност, вероизповедание – мюсюлманка, семейно положение- неомъжена, ЛНЧ[ЕИК], с лични данни снети от декларация по чл.30, ал.1, т.3 ЗУБ- е поискала предоставяне на закрила от властите в Република България.

С решение № 29-ОК от 21.09.2021г., интервюиращият орган към ДАБ- МС не е допуснал подадената молба до производство за предоставяне на международна закрила. По жалба на Н. Н., с решение № 3225/12.05.2022г., постановено по адм.дело №10489/2021, АССГ, Първо отделение, 6 състав, решението на интервюиращия орган е отменено и постановено, че молбата на чужденката следва да бъде допусната до производство за предоставяне на международна закрила, като се определи висшият интерес на детето съобразно чл.19 от Конвенцията на ООН за правата на детето и се извърши цялостно, всестранно и пълно изследване на бежанската история на Н. Н.. Със съобщение на л.55 от делото, ответника е уведомен за постановеното решение по

адм. дело № 10489/2021г., като му е връчен и препис от него.

Подадена е и последваща молба от Н. А. Н., чрез своята майка С. А. Б., за предоставяне на международна закрила /л.85/ с вх.№01-ОК-344/26.05.2022г. и вх. №17121 от 26.05.2022г. Извършена е регистрацията от страна на ДАБ- МС на Н. Н., като административното производство по предоставяне на международна закрила е проведено по общия ред на ЗУБ.

По тази молба е постановено оспореното Решение № 13570/08.09.2022г. /л.15/. За да постанови отказа, обективиран в Решение № 13570/08.09.2022г., ответникът е приел, че изтъкнатите причини, с които е мотивирана молбата за закрила не попадат в нито един от критериите посочени в чл.8, ал. ЗУБ и въз основа на бежанската история не може да се възприеме, че е налице преследване по смисъла на ЗУБ. Визирано е, че са налице противоречия в бежанската история, които поставят под въпрос истинността ѝ, а от изложените в нея твърдения не се установява нуждата от международна закрила по чл.8 ЗУБ. Възприето е в оспореното Решение, че за молителката не са налице и предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1 ЗУБ, тъй като бежанската история не е подкрепена от доказателства в този смисъл, а и от справка с вх. № МД-353/22.06.2022г., от дирекция „Международна дейност“ към ДАБ- МС, не се установяват и разширенията дадени в Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004г., тъй като се констатира, че И. е конституционна Република, проведени са свободни и честни избори през 2021г., към момента на издаване на издаване на решението, обстановката в И. не може да се определи като въоръжен конфликт, като се извършват операции за борба с тероризма и осигуряване на вътрешната сигурност. С оглед на това, че Н. Н. е непълнолетна и отчитайки висшия интерес на детето, предвид принципа на запазване на целостта на семейството и конкретните данни в случая е решено, че детето следва да продължи да живее в семейна среда с майка си и братята си, но в държавата им по произход. Посочено е, че по отношение на останалите членове на семейството: майката С. Б., братята З. Н., А. Н. и Х. Н., които са регистрирани със самостоятелни молби в ДАБ- МС са постановени решения, с които е отказано представянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

По делото са представени като нови доказателства новите справки с №МД-780/25.11.2022г./л.192 и сл./ и №МД-1/03.01.2023г. /л.203 и сл./,изготвени от дирекция „Международна дейност“ за Република И. и съдържащи данни за общото положение в страната, актуалната политическа и икономическа обстановка, както и актуалната обстановка в Иракски К. и в Д., както и Социален доклад /л.200 и сл./ с изх. № ПР/Д-С-КС/607-001/04.01.2023г., изготвен от директора на Дирекция „Социално подпомагане“ К. село.

ПРИ ТАКА УСТАНОВЕНАТА ФАКТИЧЕСКА ОБСТАНОВКА СЪДЪТ НАМИРА ОТ ПРАВНА СТРАНА СЛЕДНОТО:

Жалбата е подадена в срок от активно легитимирано лице и същата е процесуално допустима. Разгледана по същество е частично основателна.

На първо място се установява, че на ответника от Председателя на ДАБ със заповед №03-15/03.05.2022г. /л.18/ са му делегирани правата да издаде оспорения акт, поради което е налице компетентност във връзка с чл.75, ал.1 от ЗУБ.

При издаването е спазена предвидената в закона писмена форма и не са допуснати в тази връзка съществени нарушения.

По отношение на отказа да се предостави бежански статут, съставът напълно споделя аргументите на ответника. Съдът намира, че е правилен извода на административния

орган за липсата на материално-правните предпоставки за прилагане на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Съгласно цитираната разпоредба статут на бежанец в РБ се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение.

В рамките на производството кандидатът за закрила не е заявил причини, които да обосноват наличието на основателен страх от преследване по смисъла на чл.8, ал. 1 от ЗУБ. Единствените мотиви изложени в интервюта са свързани с това, че е съпругът на майката на жалбоподателката е бивш военен от американските сили, но правилно ответникът не е споделил в тази част историята на лицето. Обосновано е констатирано, че за жалбоподателката, ако би могло да се приеме, че е налице преследване, то причините са от битов и криминален характер. Същите се изразяват в разказаната от майката и потвърдена от молителката /л.47 и л.65, л.138/ история за проблеми с първия съпруг на майката и баща на децата ѝ, който е упражнявал физическо насилие над майката, както и конфликта роднините на новия ѝ съпруг. Двата са от различни племена, които не приемат брака им.

Приема се, че правилно е преценена и актуалната справка за страната по произход, като в тази връзка са констатирани проблеми в И., отделни, но инцидентни атентати, но не е установен вътрешен конфликт, както и няма данни за безогледно насилие. В тази връзка се споделят доводите в решението, че не се установяват разширенията съобразно пълзящата скала -т.39 на решение от 17.02.2009г. по дело С-465/07г., както и т.31 на решение от 30.01.2014г. по дело С-285/12г./, които са свързани с това, че когато лицето изтъква основания, свързани с личното му положение, то това намалява вероятността на ситуация на безогледно насилие и реална опасност следваща от самото му присъствие в подобна страна т.е колкото по –способен е молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи му обстоятелства, свързани с личното му положение, толкова по-ниска е степента на безогледно насилие.

От друга страна – трябва да се съобрази, че за да се приложи чл.15, б.в от Директива 2004/83 ЕО не само следва да има въоръжен конфликт /външен или вътрешен/, но и трябва да е достигнал толкова висока степен, че да има сериозни основания да се счита, че лицето като се върне самото му присъствие ще го постави в реален риск от заплахата. Видно и от решение от 17.02.2009г. по дело С-465/07г. /Е./, -съществуването на тежки и лични заплахи за предоставяне на субсидиарна закрила може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Във връзка с преценката за хуманитарен статут– СЪДЪТ констатира, че съгласно чл. 9, ал. 8 от ЗУБ хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

В хода на административно производство, от страна на Н. Н., като причина, поради която същата моли за получаване на международна закрила от българските власти е семеен проблем, свързан с опасността от сключването на принудителен религиозен

брак /наложен от страна на баща ѝ и бивш съпруг на майка ѝ -интервюто на л.66/ и невъзможността да се обучава в училище във връзка със заканите на баща ѝ да ѝ намери съпруг и поради откатза му да позволи на молителката да посещава училище. Видно от проведеното интервю 03.06.2021г. /протокол на л.138 и сл./ молителката за международна закрила разказва, че е напуснала И. защото баща ѝ изоставил семейството им, включващо освен нея, майка ѝ и братята ѝ. Установява се от протокола на проведеното интервю, че Н. Н. съобщава за тормоз от страна на баща ѝ, като разказва за ситуация от преди 4 години, когато той поискал девойката да отиде при него, за да я ожени за възрастен и заможен човек, но тя отказала. Разказва още, че майка ѝ се срещала с мъж, за който се оженила по- късно и имали проблеми със семействата си, които не били съгласни с връзката им. В проведеното интервю с Н. Н. на 01.07.2022г. /протокол л.63 и сл./, тя споделя, че напуснали страната си на произход защото след раздялата на родителите ѝ баща ѝ идвал в дома им и биел нея, майка ѝ и братята ѝ, нещо повече – той имал желанието да намери съпруг на жалбоподателката, независимо от възрастта ѝ. Изнася данни, че не посещавала училище и си стояла у дома, поради заплахата от насилствен брак. Н. Н. споделя още в проведеното интервю, че не успяла да завърши училище в И., но в Б. завършила 7 клас, овладяла езика, намерила приятели и посещава заниманията в клас всеки ден. Бежанската история разказана от жалбоподателката си кореспондира и не се установяват противоречия с тази съобщена от майка ѝ С. А. Б. при проведените интервюта с нея /протокол за проведено интервю на л.132 и сл./. Обстоятелство, което се установява и от Доклада от 08.02.2021г. на Директора на дирекция „Социално подпомагане“ Х. за оценка на постъпил сигнал на л.143 и сл. от делото-пред органа.

Като е игнорирал напълно личните причини на жалбоподателката и не е обсъдил промяната и интегрирането ѝ в обществото на Република България, след напускане на държавата по произход, административният орган е постановил незаконосъобразен административен акт, при допуснато съществено нарушение на административно-производствените правила, който противоречи на материално-правните разпоредби на закона и на целта му. Извън вниманието на решаващият орган е останала личната бежанска история на Н. А. Н., свързана с данни за принудителен брак, домашно насилие и осуетяване на посещенията на заниманията в училище от баща ѝ. Не са преценени и рисковете за същата при евентуалното ѝ връщане в И., като момиче на 16 годишна възраст, дете на разделени родители и момиче за което има данни за мъжка подкрепа и закрила в И., но от втори баща сунит. Заявените лични обстоятелства на Н. А. Н. като жертва на насилие, основано на пола, и уязвимата ситуация на малолетното ѝ дете, обосновават обсъждане и на основанието по чл. 9, ал. 8 ЗУБ, което в процесното решение не е сторено.

Предвид изложеното, СЪДЪТ намира, че оспореното решение е постановено при нарушаване на императивни правни норми, чието нарушаване от административния орган, настоящият съдебен състав квалифицира като съществено и като такова – отменително основание по чл. 146, т. 3 от АПК вр. чл. 91 от ЗУБ. Доколкото обаче при предходното връщане на преписката от АССГ на органа да разгледа молбата по общия ред са дадени и указания във връзка с личното положение на жалбоподателката /които не са били съобразени в тази част/, то съдът намира, че следва да изложи мотиви на база представените факти.

Във връзка с изложеното СЪДЪТ дава вяра на опасенията на жалбоподателката, че при завръщане в родината си тя може да бъде подложена на широко разпространените

традиционни практики за сключване на принудителен брак и че е субект изложен на висок риск от ограничение на образованието и отпадане от училище.. Положението на жалбоподателката – момиче на 16 години и 2 месеца, дете на разделени родители и момиче, за което има данни за мъжка подкрепа и закрила в И., но от втори баща сунит, я поставя в заплахата от насилие, свързано с пола, както и преследване във връзка с умишлени ограничения на достъпа до образование, съответно - от ограничаване на основни права и свободи, включително и правото на свободно придвижване и упражняване на професия, както от други членове на рода, така и от общността.

Посоченото се потвърждава и от данните в Справката на дирекция „Международна дейност“ с № МД-1/03.01.2023г. на л.203 и сл. от делото, в който изрично е отбелязано, че законът и обичаите като цяло не зачитат свободата на движение на жените- на една жена например не се позволява да кандидатства за паспорт без съгласието на нейния настойник или законен представител. В справката още се излагат данни, че жените не могат да получат документ за гражданска идентификация на гражданското състояние, необходим за достъп до обществени услуги, хранителна помощ, здравеопазване, заетост, образование и жилище, без съгласието на роднина от мъжки пол.

В Социален доклад /л.200 и сл./ с изх. № ПР/Д-С-КС/607-001/04.01.2023г., изготвен от Директора на Дирекция „Социално подпомагане“ К. село, се дава заключение, че в интерес на детето е да живее в сигурна и спокойна среда, където няма риск за живота му и да има възможност да продължи образованието си – фактори, които не са налице в страната по произход на Н. А. Н. И..

В Указания за И. от Агенцията на ЕС /съобразно доклад от юни 2022г./,

https://euaa.europa.eu/sites/default/files/publications/2022-10/2022_Guidance_Note_Iraq_BG.pdf, в областта на убежището, имащи за цел да бъдат от помощ при прегледа на молби за международна закрила от кандидати от И. и да насърчават сближаване в практиките на вземане на решение в държавите членки, като **субекти на закрила са посочени именно момичета, изложени на риск от насилствен брак /в т.2.16.2/ и момичета, за които се установят умишлени ограничения на достъпа до образование /в т.2.17.6/.** Изрично се сочи в Указанията, че в случай че е установена необходимост от закрила в областта на произход и при липсата на субект, който да може да предостави закрила, то проверката може да продължи с преценка на приложимостта на

възможност за вътрешна закрила- което отново не е сторено от в оспореното Решение.

Съдът намира, че административният акт е издаден от административния орган без да са налице необходимите доказателства и без да се обсъдят всички уредени в ЗУБ хипотези за предоставяне на субсидиарна защита и липсва излагане на конкретни мотиви касаещи чужденката търсеща хуманитарна закрила във връзка с определяне висшият интерес на детето съобразно чл.19 от Конвенцията на ООН за правата на детето и извърши цялостно, всестранно и пълно изследване на бежанската история на Н. Н.. В изготвената от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ справка на л.28 се съдържат данни относно общото положение в И., актуалната политическа и икономическа обстановка, Християните и тяхното положение в И. и в частност Иракски К., но липсват данни за положението на децата и специфично за момичетата, достъпът им до образование и ограничения в тази посока, както и практики относно насилствените бракове на момичета в И.. Посоченото представлява основание за отмяна на оспорения административен акт- така в Решение № 13062 от 29.10.2018г. по адм. дело № 343/2018 на Върховният административен съд на Република България - Трето отделение.

Споделя се оплакването в жалбата, че ответникът е подходил формално в случая, който макар и да е уведомил органите за закрила на детето, не е извършил анализ на становището на „Агенция за социално подпомагане“ и определил висшият интерес на детето съобразно чл.19 от Конвенцията на ООН за правата на детето и извърши цялостно, всестранно и пълно изследване на бежанската история на Н. Н. - така като е постановено с решение № 3225/12.05.2022г., по адм. дело №10489/2021, АССГ, Първо отделение, 6 състав.

В процесното Решение не е извършена преценка, съобразена с висшият интерес на детето, с неговата лична история и възможността за спокойно съществуване при евентуално връщане в страната на произход. Предвид възрастта на детето, тази преценка е следвало да бъде извършена и подробно мотивирана, още повече и при данните за конкретното място на произход- в този смисъл и Решение № 3824 на ВАС от 12.03.2020г, по адм. дело № 8779/2019г..

Принципът за осигуряване на най-добрия интерес на детето е установен с Конвенцията на ООН за правата на детето. Този

принцип е от основополагащо значение за осигуряване на закрила и за защитата на правата детето, като в българското законодателство понятието е дефинирано в § 1, т. 5 вр. т. 11 от ДР Закона за закрила на детето. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 6а ЗУБ, съгласно която при прилагането на закона първостепенно значение има най-добрият интерес на детето, която съдът намира за нарушена.

Във връзка със соченото от ответника, че по отношение на останалите членове на семейството: майката С. Б., братята З. Н., А. Н. и Х. Н., които са регистрирани със самостоятелни молби в ДАБ- МС са постановени решения с които е отказано представянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, Съдът извърши служебна проверка и установи, че визираните решения на председателя на ДАБ- МС са отменени с решения на АССГ, като преписките са върнати за ново разглеждане.

С оглед изложените констатации на решението, в частта му за отказ да се предостави хуманитарен статут, то същото следва да бъде отменено, а преписката да се върне за ново произнасяне от зам. председателя на ДАБ- МС за съобразяване на изводите по същество навеждащи уважаване на молбата и предоставяне на хуманитарен статут по реда на чл.9, ал.8 ЗУБ на Н. А. Н..

В частта за отказа да се предостави бежански статут, предвид гореизложените изводите за неоснователност на жалбата - същата следва да се отхвърли.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София град, I отделение, 47 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователна жалбата Н. А. Н. гражданка на И., ЛНЧ: [ЕГН], непълнолетна, действаща лично и със съгласието на законния си представител С. А. Б. /майка/- срещу РЕШЕНИЕ №13570 от 08.09.2022г. на зам.председателя на Държавната агенция за бежанците по чл. 8 от ЗУБ, с което е отказано предоставянето на статут на бежанец.

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ №13570 от 08.09.2022г. на зам.председателя на Държавната агенция за бежанците по чл. 75, ал. 1 вр. с чл. 9 от ЗУБ, с което е отказано предоставянето на хуманитарен статут на оспорващата Н. А. Н. гражданка на И., ЛНЧ: [ЕГН], непълнолетна, действаща лично и със съгласието на законния си представител С. А. Б. /майка/.

ВРЪЩА преписката на административния орган заместник

председател на ДАБ за ново произнасяне по молба за международна закрила рег. № УП17121 от 26.05.2022г. на Н. А. Н. гражданка на И., ЛНЧ: [ЕГН], непълнолетна, действаща лично и със съгласието на законния си представител С. А. Б. /майка/ - при съобразяване на указанията, дадени с настоящето решение. Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния Административен Съд на Република България.

СЪДИЯ: